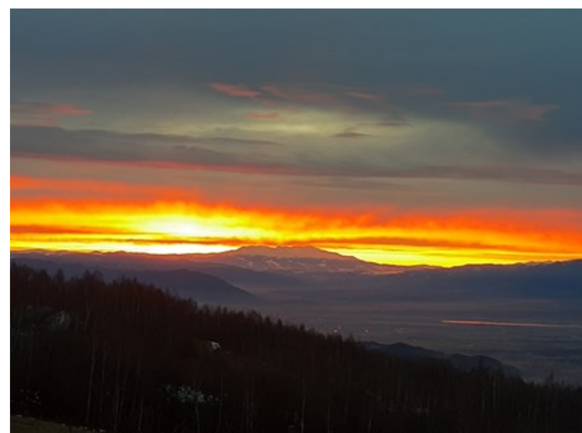
cative și cred, în primul rând să deschidă universul cunoașterii pentru toți aceia care până atunci nu aveau nici cea mai mică idee despre astfel de persoane și modul lor de a fi, despre modul de a se manifesta în societate, în familiile lor și de a relaționa cu cei din jur, despre drama părinților sau a celor ce îi au în grijă. Filmul artistic cu astfel de subiecte este mai ușor de asimilat și de acceptat decât documentarele, care se adresează cu precădere unui anumit gen de spectatori.

În rândurile ce urmează voi încerca să aduc spre cunoștință câteva filme ce mi s-au părut edificatoare, constituind totodată pentru profesori și părinți, deopotrivă, un material didactic de folos sau cel puțin un alt mod de cunoaștere și informare cu referire la copiii ori adulții cu dizabilități. Dacă unul dintre cele mai vechi filme despre autism, se pare chiar primul, ***Rain Man (1988)***, cu Dustin Hoffman, care a cucerit și uimit publicul la vremea respectivă, prezenta povestea unui adult cu Asperger cu o extraordinară memorie matematică, astăzi, unul dintre filmele de referință, cel mai apreciat și cu mare impact la public este ***Temple Grandin (2010)***. Poate pentru faptul că personajul trăiește și este foarte implicat în viața socială. Filmul este o biografie ce prezintă parte din cele mai importante momente ale vieții unei tinere femei diagnosticată cu sindrom Asperger – Sindromul savantului — și lupta acesteia într-o perioadă în care nu se știau foarte multe despre autism. Astăzi, Temple Grandin, doctor în științe la Universitatea din Illinois, este inventatoare pentru o treime din utilajele din industria zootehnică a SUA, autoare și militantă pentru drepturile persoanelor cu autism din America și profesor colaborator la Departamentul de Zoologie al Universității de Stat din Colorado, participând frecvent ca lector în cadrul conferințelor despre autism din toate zonele țării.

Scenariul filmului are la bază cartea autoarei, *„Gândesc în imagini. Autismul și viața mea"*, prezentând o formă de manifestare a unor astfel de persoane, și anume, gândirea în imagini, și rolul care l-a jucat o astfel de gândire în viața ei, de înțelegere a comportamentelor animalelor, dar și importanța pe care o pot avea oamenii din jur, ca în cazul mamei și a unui profesor de colegiu, ce i-au marcat viața. Actrița, Claire Danes, care a interpretat-o pe Temple Grandin și-a ajucat atât de bine rolul, încât a făcut-o pe aceasta din urmă să exclame că aproape ar fi crezut-o că este autistă. *(va urma)*

Laura Chîlnicean

Fotografii de la frații aflați în vacanță

Munții Parâng

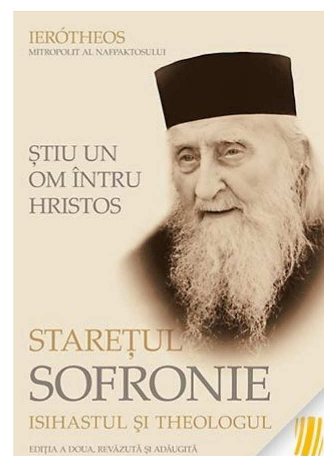
Mănăstirea Putna

ANUNȚURI

Din lucrarea Asociației Sf. Samson

Pe lângă acțiunile săptămânale de ajutorare a zeci de familii și persoane nevoiașe cu mâncare, frații de la Asociația Sf. Samson ne anunță cu bucurie că familia cu doi copii, care locuia într-o pivniță în frig, (despre care am scris într-unul din numerele trecute) a primit o casă în Aradul Nou. De asemenea, a fost turnată fundația casei care se va construi pentru sora Elena și nepotul ei, Arsenie. Să întoarcă Dumnezeu înmiit darul!

Librăria Logos ne recomandă

ȘTIRI

Rezoluție europeană privind interzicerea vaccinării obligatorii

Adunarea Parlamentară a Consiliul Europei (APCE) a adoptat pe 27 ianuarie 2021 o rezoluție importantă, care vizează interzicerea vaccinării obligatorii, a pașapoartelor de vaccinare și discriminarea în funcție de statutul de vaccinare. Rezoluția 2361 (2021) interzice statelor membre să facă obligatorie vaccinarea împotriva coronavirusului și prevede că vaccinarea nu poate fi utilizată pentru a-i discrimina pe cei care nu se vaccinează. Totodată se solicită imperativ să se distribuie informații transparente despre siguranța și posibilele efecte secundare ale vaccinurilor, ceea ce la noi nu s-a întâmplat absolut deloc, ba chiar dimpotrivă. (activenews.ro)

Așteptăm întrebările, sugestiile și eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372.
Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor financiar.

MAXIMINA

Foaie ortodoxă pentru suflet

Talantul educației în Hristos a copiilor

Cuvânt al Sfântului Ioan Gură de Aur

În duminica Pildei talanților, vă oferim câteva gânduri ale marelui ierarh, care spunea că a fi părinte este un talant și o vocație, pe care trebuie să o descoperi și să ți-o asumi de bunăvoie.

„Toate să ne fie pe locul doi în raport cu purtarea de grijă față de copii și cu faptul de a-i crește în învățătura și certarea Domnului."

Vrei să fie copilul tău ascultător? De la început crește-l în învățătura și certarea Domnului. Să nu socotești că este de prisos ca el să audă necontenit dumnezeieștile Scripturi. Căci în ele va auzi mai întâi acest lucru: „Cinstește pe tatăl tău și pe mama ta". Așa încât pentru tine faci asta.

Nu spune: „Lucrul acesta este al monahilor. Doar nu-l voi face monah". Nu trebuie ca el să se facă monah. De ce te temi când el trebuie să fie plin de mult câștig? Fă-l creștin! Căci *mai cu seamă celor din lume le este necesar să cunoască învățăturile*, mai cu seamă copiilor. Fiindcă multă lipsă de minte se au ei la acea vârstă. Și la lipsa de minte se mai adaugă și vătămările cuvintelor din afară, când *ei învață acolo să fie ucenici ai eroilor admirați de ei și care eroi sunt robi ai patimilor și le e frică de moarte*. De felul acesta este Ahile când plânge, când moare pentru o concubină, când altul se îmbată și multe altele de acest fel. Are nevoie, așadar, copilul de aceste medicamente.

Așadar, cum nu este neghiobie să trimiți copilul să învețe arte și meserii și învățătură și toate să te sârguiești a le face pentru acest lucru, dar să nu-l crești în învățătura și certarea Domnului? Pentru aceea noi suntem cei dintâi care avem parte de roade, căci îi creștem pe copii obraznici și îndrăzneți, neastâmpărați, neascultători, needucați și neciopliți. Să nu fa-

10 februarie: Sf. Sfințit Mucenic HARALAMBIE (†202)

Este sfântul care, bătrân de 113 ani, fiind prins și martirizat de păgâni, pe timpul împăratului Septimiu Sever, le-a spus prigonitorilor: *„Nimic nu este mai plăcut decât chinurile pentru Hristos. Vă mulțumesc, fraților, că, jupuindu-mi trupul bătrân, reînviați în mine sufletul și-l pregătiți pentru viața veșnică"*. În timpul torturii, mâinile guvernatorului s-au lipit de trupul sfântului și au rămas acolo până când mucenicul a făcut rugăciune. În fața minunii, atât guvernatorul, cât și cei care îl torturau s-au convertit la creștinism.
În 1813, el a venit în ajutor bucureștenilor care mureau cu zecile de mii din cauza ciumei, oprind boala. Capul Sfântului Haralambie se păstrează la Mănăstirea „Sfântul Ștefan" din Meteora.

cem așa, ci să ascultăm de fericitul Pavel, care ne îndeamnă să-i creștem în învățătura și certarea Domnului. Să le dăm lor pildă, făcându-i să stăruie cu zăbavă din cea dintâi vârstă la citirea Scripturilor.

Vai mie, că necontenit grăind acestea, oamenii mă socotesc că vorbesc prosti. Însă eu nu voi înceta să fac lucrul meu. Pentru ce, spune-mi, nu le urmezi celor vechi? Mai ales voi, femeilor, râvniți să fiți asemenea femeilor acelora de demult. Ai născut fiu? Urmeaz-o pe Ana, mama proorocului Samuel! Află ce a făcut aceea! L-a dus pe prunc îndată la biserică.

– Cine dintre voi nu ar vrea ca fiul ei să devină mai bine un Samuel decât de zeci de mii de ori împărat a toată lumea?
– Și cum e cu putință, zici tu, să devină asemenea lui?
– De ce să nu fie cu putință? Nu e cu putință fiindcă nu vrei, nici nu-l dai pe mâna celor ce pot să-l facă pe el asemenea lui Samuel.
– Cine este cel care ar putea face asta? zici tu.
– Dumnezeu. Fiindcă și Ana l-a încredințat pe Samuel în mâna Lui. Că Eli nu avea destulă putere ca să-l facă astfel. Și cum ar fi putut-o face cel ce nu a avut putere nici asupra fiilor săi? Însă *credința femeii și râvna ei l-a lucrat pe copil astfel.*

Era primul și singurul ei născut și nu știa dacă va mai naște și alții. Dar nu a zis: „Să aștept să crească copilul ca să aibă și el parte puțin de lucrurile lumii. Să-i îngădui să treacă puțin de vârsta copilăriei". Nu! Ci pe toate acestea lăsându-le femeia deoparte, un singur lucru râvnea: cum să-l dăruiască dintru început lui Dumnezeu. Să ne rușinăm noi, bărbații, de filosofia femeii: l-a dus lui Dumnezeu și l-a lăsat acolo. De aceea și nunta a fost mai strălucită, fiindcă mai întâi a căutat cele duhovnicești, fiindcă a oferit lui Dumnezeu pârga. De aceea încăpător a devenit pântecele ei și a dobândit și alți copii. Pentru aceea și în lume l-a văzut pe fiul ei devenind om mare.

Căci dacă oamenii, când sunt cinstiți, se simt datori să cinstească și ei la rândul lor, cu cât mai mult Dumnezeu Cel Care și fără să fie cinstit face aceasta? Până când suntem trupești? Până când ne aplecăm spre pământ? Toate să ne fie pe locul doi în raport cu purtarea de grijă față de copii și cu faptul de a-i crește în învățătura și certarea Domnului.

Copilul are nevoie de un mod de viețuire creștinesc, nu de cuvinte; îi trebuie deprinderi virtuoase, nu subtilități și sofisticării intelectuale; **are nevoie de fapte, nu de vorbe**. Acestea îi vor asigura împărăția cerurilor, acestea îi vor dobândi în dar bunătățile cele adevărate. Nu îi ascuți limba, ci curățește-i cu totul sufletul. Nu spun acestea ca să te opresc de a-i da și o educație lumească, ci te opresc să dai atenție numai acesteia. *Nu socoti că numai monahii au trebuință de aceste învățături ale Scripturii, ci mai cu seamă au nevoie de ele copiii care vor păși în viață.*

Căci și de o bună alcătuire a corăbiei și de cârmaci și de un echipaj complet de marinari nu are nevoie vasul care stă tot timpul în port, ci acela care pretutindenea se află pe mare. Tot așa e și cu cel din lume și cu monahul. Căci monahul stă ca într-un port nevălurit, având o viețuire lipsită de agitație și griji, străină de orice furtună. Pe când *cel din lume este pururea pe mare și navighează în mijlocul mării, fiind luptat de multe valuri furioase.*

Așadar, să avem multă purtare de grijă față de copiii noștri, multă și față de noi înșine, ca să fim în bună rânduială și noi și aceia și să-L rugăm pe Dumnezeu să ne fie ajutător la această lucrare. Dacă Dumnezeu vede că ne îngrijim și ne preocupăm de acest lucru, ne vine în ajutor. Dar dacă nu facem nimic, nu ne va da mâna. Fiindcă Dumnezeu nu ne va da ajutorul dacă dormim, ci dacă ne ostenim. Amin!

Din Patericul Sfântului Sava

Când îți va spune gândul, ziua ori noaptea: „Scoală-te și te roagă", *să știi că îți vorbește îngerul tău păzitor*. Dacă te vei scula, se va scula și el și se va ruga împreună cu tine, gonind de la tine demonii, care din această pricină vor scrâșni din dinți împotriva ta; iar dacă nu-l vei asculta și te vei lenevi a te scula, se va depărta de la tine și vei cădea în mâinile vrăjmașilor tăi.

Sf. Maxim Mărturisitorul răspunde

Ce înseamnă: „De flămânzește vrăjmașul tău, dă-i să mănânce pâine și dacă însetează, adapă-l cu apă. Că numai așa îi îngrămădești cărbuni aprinși pe capul lui." (Pildele lui Solomon, 25, 21-22)?

Dușmanul sufletului este trupul nostru, care ne războiește mereu prin răscoala patimilor din el. Când deci cugetul trupesc, apăsat de conștiință, flămânzește, adică dorește după mântuire, sau însetează după cunoștința dumnezeiască, trebuie să-l hrănim prin înfrânare și osteneli și să-l adăpăm prin meditarea la cuvintele dumnezeiești. Așa se îngrămădesc peste capul lui, adică peste minte, cărbuni aprinși sau gânduri dumnezeiești și duhovnicești.

BUCOVINA PE CRUCE

Masacrul de la Lunca

Masacrul de la Lunca Prutului, regiunea Cernăuți, este considerat una dintre cele mai cumplite atrocități comise de soldații ruși împotriva românilor care doreau să evadeze din „paradisul proletarilor" în România.

În noaptea de 6 spre 7 februarie 1941, un grup de 400 de români din satele din nordul Bucovinei au încercat să treacă granița pe râul Prut înghețat, pentru a se refugia în țara rămasă liberă. Când s-au apropiat de graniță, majoritatea au fost uciși de mitralierele grănicerilor sovietici și aruncați în gropi comune în albia râului Prut. Doar 57 au reușit să scape și să treacă granița în România.

La topirea zăpezilor, Prutul s-a revărsat și a inundat zona în care erau îngropați martirii de la Lunca, astfel că, în vara anului 1941, când trupele române au reocupat zona, nu s-a mai putut găsi decât o singură groapă, în care s-au descoperit cadavrele a 107 victime, ce au fost scoase și înhumate în cimitirul din satul Mahala.

Cei 57 de români au reușit să se refugieze în Regatul României și au relatat tragedia. Alți 44 de fugari au fost prinși de trupele sovietice. 12 dintre ei au fost condamnați la moarte. Ceilalți au fost condamnați la diferite pedepse cu închisoarea și trimiși în Siberia.

Nu a fost însă decât un episod, poate mai puțin cunoscut, din drama românilor bucovineni. 150.000 de români basarabeni și bucovineni au fost deportați în Siberia până în anul 1941, când România a declarat război URSS pentru a-și recupera teritoriile cotropite de rusul sovietic.

(Sursa: timpul.md)

DIZABILITATEA:
drumul spre cunoaștere prin arta cinematografică

Cu toții îl știm pe Damian, copilul special al familiei Chîlnicean. Poate de cele mai multe ori îl privim cu milă, la fel și pe părinții și frații lui, dând slavă lui Dumnezeu că nu ne-a dat o astfel de cruce. Și atât... Am rugat-o pe mama lui Damian să ne ajute să trecem de zidul de tăcere, prejudecăți, neimplicare, după care poate ne ascundem când e vorba de copiii cu autism sau alte dizabilități. Dânsa ne propune să intrăm altfel în această lume...

Un copil, față în față cu un înțelept, vrând să îl încurce pe acesta, îl întreabă într-o zi, dacă pasărea ce o ține în mână la spatele lui, e vie sau e moartă. Înțeleptul rămase ceva timp pe gânduri și îi răspunse că pasărea e moartă. Atunci copilul râse și îi dădu drumul păsării, spunând că e vie. Înțeleptul nu s-a gândit la reputația sa, ci la biata vietate. El a avut două *alternative*: ori spune că e vie, după cum și era, iar copilul o va strânge în pumn pentru a-i dovedi contrariul, ori va spune că e moartă și copilul îi va da drumul, ca să-i demonstreze că nu e așa cum spune înțeleptul...

Ceea ce propun în articolul de față este o *alternativă*. Dacă autismul ca dizabilitate pentru societate în general, și-a „câștigat" deja locul ca nume, interes pentru specialiști și preocupări pentru cei în cauză, abordarea acestuia în arta cinematografică - cu ceva vechime - prinde teren din ce în ce mai mult din partea producătorilor. În cele ce vor urma mă refer nu atât la persoanele cu autism implicate în arta cinematografiei, cât autismul ca subiect de film care a produs interes, meritând eforturi materiale, financiare și nu în ultimul rând, umane.

De ce această temă în cadrul foii ortodoxe „MaxiMina"? Personal, ca părinte al unui copil cu tulburare pervazivă de dezvoltare și ca profesor de educație specială la o clasă de copii cu tulburări din spectrul autist mă interesează orice fațetă de manifestare în social a „fenomenului autism", care poate avea impact asupra celor interesați și care poate schimba ceva în mentalitatea și modul în care se pot implica semenii. Ținând cont de acest aspect, mă simt datoare moral să aduc la cunoștința celor interesați și această latură de cunoaștere, care poate avea un impact pozitiv și un mod de asimilare și acceptare a cauzei, îmbinând plăcutul cu utilul. Și nu în ultimul rând, bunele exemple „se fură", se imită. Toți copiii, dar absolut toți copiii merită cu mult mai mult decât le putem oferi. Depinde în permanență de noi să avem disponibilitatea, deschiderea, curajul de a începe lucruri, ce par a fi de neînceput.

Ca subiect de film, autismul, dizabilitatea în general, se pare că tentează. Tentează atât producătorii, cât și pe cei care vizionează. A imita o persoană cu autism sau cu o anumită dizabilitate mentală, a empatiza cu aceasta intrând în pielea personajului nu este deloc ușor. Puțini actori sunt cei care se apropie cât mai fidel de realitate, pentru că un astfel de rol, după părerea mea, ar trebui să implice curajul de a fi celălat, de a trăi autismul sau orice altceva, și mai presus de orice de a-l înțelege și de a schimba ceva, în sens pozitiv, în viața proprie și a celorlalți. Nici pentru regizori și scenariști nu este ușor, ca să faci ceva cu adevărat autentic, ceva care să reflecte realitatea a ceea ce vrea să se prezinte; de aceea de cele mai multe ori se alege calea cea mai sigură a inspirării din cazuri reale, lăsând apoi regia să transpună subiectul într-o notă cât mai originală.

Preocupările pentru acest gen de filme, din punctul meu de vedere, *filme despre autism, sindrom Down, dislexie, logopedie, surdocecitate* au sensibilizat mulți regizori, i-au provocat și majoritatea dintre ei au reușit să aducă pe marele și micul ecran producții foarte reușite, edu-

Ne este greu, de cele mai multe ori, să ne pornim a citi din Vechiul Testament, care ni se pare neclar ori plin de detalii care nu ne privesc. Începutul de la Facere îl mai citim, dar când ajungem la alte cărți și mai ales la proroci, ni se stinge orice râvnă și ne e greu să deschidem Scriptura. Dar oare chiar nu ne privește și pe noi ce au spus aceștia?...

CUVINTELE DE FOC ALE SFÂNTULUI PROROC ZAHARIA

În 8 februarie, Biserica prăznuiește un proroc așa-numit mic, pe Zaharia (să nu-l confundăm cu Sf. Zaharia, tatăl Înaintemergătorului și Botezătorului Ioan). El a trăit cu mai bine de 500 de ani înainte de Hristos, născându-se în captivitatea babilonică a poporului evreu, pe timpul regelui persan Darius I (cel menționat de Mihai Eminescu în Scrisoarea a III-a, sub numele Darius al lui Istaspe). A fost dintre evrei care s-au întors în Ierusalim, prin edictul regelui persan Cirus, cu misiunea de a reface cetatea și templul.

Cuvintele prorociilor sale sunt rostite cu mare putere, de o inimă care dorea să vadă restaurată slava templului și a lui Dumnezeu cel adevărat. Ele au zvon de Apocalipsă, prin numeroase vise și vedenii: caii colorați, femeia cu disc de plumb, sulul de carte, candelabrul. Dacă vom zăbovi un pic asupra prorociilor sale, nu ne vor mai părea străine, căci pe o parte dintre ele le vom descoperi deja împlinite.

Așadar, citindu-l, mai întâi vom afla că un cuvânt al Sf. Zaharia se rostește până azi de către preoții noștri, atunci când spun lepădările din slujba Botezului: *„Ceartă-te pe tine Domnul, diavole, ceartă-te pe tine Domnul, Cel care a ales Ierusalimul!"* (Zah. 3, 2).

Sf. Zaharia scrie versete întregi despre păstorul-lup ce sfâșie oile: *„Eu voi ridica un păstor nebun în această țară care nu va umbla după oaia cea pierdută și care nu va căuta pe cea rătăcită și pe cea rănită nu o va vindeca și nu va hrăni pe cea sănătoasă, ci va mânca pe cea grasă și îi va smulge unghiile."* (Zah. 11, 16). Cu atât mai mult, zicând acestea, va fi dorit Sf. Zaharia pe Păstorul cel bun, Cel care „oaia cea rătăcită pierdută prin munți aflându-o, pe umeri ridicându-o, la Tatăl să o aducă", așa cum auzim sâmbătă seara cântându-se la Vecernie, când e de rând glasul IV! Căci prorocul a văzut în duh că la urmă *„ca pe o turmă va paște El pe poporul Său"* (Zah. 9, 16).

Însă și mai interesante sunt versetele care Îl vestesc pe Mântuitorul și pătimirile Sale. În cap. 9, 9 citim:

> ***"Bucură-te foarte, fiica Sionului, veselește-te, fiica Ierusalimului, căci iată Împăratul tău vine la tine drept și biruitor; smerit și călare pe asin, pe mânzul asinei."***
> Zaharia 9,9

Cum să nu ne bucurăm citind aceste cuvinte, căci ne amintim de bucuria pe care o simțim în fiecare an, când Îl întâmpinăm pe Domnul cu stâlpări și flori? Bucuria reîntoarcerii în pământul natal trebuie să o fi simțit Sf. Zaharia cu atât mai puternică, zicând această prorocie, despre intrarea în Ierusalim a Mântuitorului. Dorul după Acesta răzbate din fiecare cuvânt. Și cum să fi fost altfel inima celui prin care Dumnezeu a spus poporului Său așa cuvinte de dragoste: *„Iubesc Sionul cu zel mare și cu patimă aprinsă îl doresc!"* (Zah. 8,2) ?

Iar după intrarea în Ierusalim, nu va fi auzit oare în duh, bucurându-se că se împlinesc cuvintele sale, pe Mântuitorul, Care făcea pomenire tocmai de prorocia Sf. Zaharia: „Au n-ați citit niciodată în Scripturi: «Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului. De la Domnul a fost aceasta și este lucru minunat în ochii noștri»?" (Matei 21, 42). Căci Sf. Zaharia spusese: *„Din ea (casa lui Iuda) va ieși Piatra din capul unghiului"* (Zah. 10, 4).

Dar ce să zicem de aceste cuvinte ale prorocului? *„Dacă socotiți cu cale, dați-Mi simbria, iar dacă nu, să nu Mi-o plătiți. Și Mi-au cântărit simbria Mea treizeci de arginți. Atunci a grăit Domnul către Mine: «Aruncă-l olarului prețul acela scump cu care Eu am fost prețuit de ei». Și am luat cei treizeci de arginți și i-am aruncat în vistieria templului Domnului, pentru olar."* (Zah. 11, 12). Oare nu trăim și noi cu Sf. Zaharia durerea vinderii Mântuitorului în fiecare an în Săptămâna cea Mare? Cum să nu ne cutremurăm când citim aceste cuvinte? Dar cum nu s-a cutremurat Sf. Zaharia, cel ce aștepta în iad venirea Mântuitorului, când a văzut cu duhul că aceasta este aproape și că prorocia sa se împlinește întru Iisus Hristos?

Cu ce cutremur trebuie să fi primit insuflarea de sus acest proroc, ca să spună apoi poporului: *„Și dacă va fi întrebat: «De unde ai rănile acestea la mâini?» El va răspunde: «Am fost lovit în casa prietenilor mei!»."* (Zah. 13, 6) Oare nu se vor fi auzit până în iadul în care aștepta Sf. Zaharia și până în inima sa, loviturile ciocanului care pironea mâinile cele preacurate ale Mântuitorului pe Cruce? Oare nu va fi simțit el și mai mult atunci acea durere, pe care o prorocise cu 500 de ani în urmă?

Dar și ce bucurie îi va fi umplut sufletul după Înviere și mai ales după Cincizecime, când s-a împlinit prin Biserica lui Hristos, cuvântul său: *„Ce fericire și ce belșug va fi atunci! Grâul va veseli pe flăcăii lui și vinul pe fecioarele lui!"*. (Zah. 9, 17). Belșugul Sfintei Împărtășanii...

Zaharia înseamnă „Dumnezeu Își aduce aminte". Oare nu și-a adus aminte Dumnezeu de toate cele vestite de El prin gura prorocului, atunci când era pe drumul pătimirilor? Căci pentru împlinirea lor venise...

Și atunci ne întrebăm în mod firesc: ce inimă trebuie să fi avut Sf. Zaharia, dacă prin gura lui a rânduit Dumnezeu să se rostească astfel de cuvinte? Inimă prin care Dumnezeu Și-a arătat în parte planul Său de mântuire a noastră. Cuvinte prorocești care ne privesc direct. Să mijlocească Sf. Zaharia să le trăim și noi, după râvna și dorul cu care le-a rostit!

E.G.

12 februarie

Sf. Ierarh MELETIE (†381)

Pe când explica dogma Sfintei Treimi la Sinodul II Ecumenic, slujindu-se de mâna sa, arătând mai întâi unimea printr-un singur deget, iar treimea, prin trei, înaintea tuturor, a ieșit deodată o văpaie luminoasă din mâna ierarhului.

Sf. Petru Damaschinul, pomenit în ziua de 9 februarie, a fost un monah, cel mai probabil isihast, despre care însă, datorită smereniei sale, nu se cunosc prea multe. Unii zic că a trăit în sec. al VIII-lea, iar alții, că în sec. al XII-lea. Știm însă despre acest sfânt, că era foarte milostiv și neagonisitor, neavând nici măcar o carte, ci împrumuta cărți dorind să citească, fiind foarte râvnitor în căutarea înțelepciunii celei adevărate. O perioadă, el a fost episcop al Damascului, dar în urma polemicilor sale cu arabii și cu maniheii, a fost exilat în Arabia. Aici i s-a tăiat limba, însă cu mila lui Dumnezeu, i s-a dat darul grăirii și propovăduia cuvântul lui Dumnezeu, întorcând pe mulți la dreapta credință. Mai apoi, a suferit moarte mucenicească, tăindu-i-se capul.

Sf. Petru ne-a lăsat o minunată scriere, alcătuită din două cărți, care se găsește în volumul V al *Filocaliei* și este considerată a fi primul itinerar al vieții duhovnicești apărut în Răsăritul creștin sau, așa cum o numește Sf. Nicodim Aghioritul, „o recapitulare a sfintei trezvii", în care evidențiază legătura dintre virtuți și pune accentul pe caracterul practic al vieții duhovnicești.

Nevoitor încercat și scriitor duhovnicesc iscusit, sfântul ne învață cum trebuie să facem din toate prilej de mulțumire lui Dumnezeu, căci zice: *„De aceea* ***suntem datori să mulțumim pururea lui Dumnezeu pentru binefacerile generale și particulare ale Lui, pentru cele sufletești și trupești.*** *Cele generale sunt: cele patru stihii și toate cele făcute din ele și toate lucrurile minunate și mai presus de fire ale lui Dumnezeu, aflătoare în dumnezeieștile Scripturi. Iar cele particulare sunt toate cele câte le-a dat Dumnezeu fiecărui om: fie bogăție, spre milostenie, fie sărăcie, spre răbdare cu mulțumire, fie stăpânire, spre judecată dreaptă și spre susținerea virtuții; fie supunere și slujire, spre mântuirea sigură a sufletului; fie sănătate, spre ajutorarea celor ce au trebuință și spre lucrarea cea după Dumnezeu; fie boală, spre încununarea răbdării; fie cunoștință și putere, spre dobândirea virtuților; fie neputință și neștiință, spre ascultarea în liniște cu smerenie și cu fuga de lucruri; fie lipsirea fără de voie de lucruri, spre mântuirea cea de voie și spre ajutorarea celor ce nu vor să vină la desăvârșirea neaverii,*

Sf. PETRU DAMASCHINUL, o comoară de înțelepciune dumnezeiască

sau la milostenie; fie ușurare și bună îndemnare, spre nevoință de bună voie și spre osteneala în virtuți, ca omul să ajungă nepătimitor și să mântuiască și alte suflete; fie încercarea si strâmtorarea, spre a se mântui fără de voie, cei ce nu pot să-și taie voile lor, sau spre desăvârșirea celor ce pot să rabde cu bucurie. Deci toate cele spuse, chiar dacă își sunt potrivnice, prin întrebuințare bună, sunt bune foarte; iar prin întrebuințare rea, nu sunt bune, ci mai degrabă vătămătoare sufletului și trupului.

...Cei ce s-au învrednicit să folosească lucrurile potrivit trebuințelor lor sunt datori să mulțumească mult lui Dumnezeu, întru multă smerenie, că s-au slobozit de cele contrare și de călcarea poruncilor, prin harul lui Dumnezeu. Iar noi, cei ce suntem încă pătimași și întrebuințăm rău lucrurile, lucrând împotriva firii, suntem datori să tremurăm și să-i mulțumim mult Făcătorului de bine, cu toată recunoștința, minunându-ne de negrăita Sa îndelungă-răbdare, că chiar neîmplinind noi poruncile Lui, rabdă nerecunoștința noastră și nu încetează să ne facă bine, ci așteaptă întoarcerea noastră și pocăința până la cea din urmă răsuflare.

Așadar, toți creștinii suntem datori să mulțumim lui Dumnezeu, precum s-a zis: «Pentru toate mulțumiți»(I Tes. 5,18). De la aceasta ajungem la alt cuvânt al Apostolului, care zice: «Neîncetat vă rugați»(I Tes. 5,17), adică ***să avem pomenirea lui Dumnezeu în toată vremea, locul și lucrul.*** *Pentru că orice ar face cineva, e dator sa aibă pomenirea Celui ce a făcut lucrul acela. De pildă, tu cel dintre noi, când vezi lumina, nu poți uita pe Cel ce ți-a dăruit-o; când vezi cerul și pământul, marea și toate cele ce sunt, dă laudă și slavă Celui ce le-a făcut; când îmbraci o haină, cunoaște al cui e darul și mărește pe Cel ce poartă grijă de viața ta. Și simplu,*

> ***„Orice mișcare să-ți fie prilej pentru slava lui Dumnezeu, și iată, te rogi neîncetat."***

În concluzie, Sf. Petru Damaschin ne învață cum putem si cum trebuie să facem din toate prilej de pomenire și mulțumire neîncetată către Dumnezeu, fie pentru darurile primite, fie pentru încercările venite asupra noastră, căci toate sunt spre a noastră mântuire.

Scrierile duhovnicești ale Sfântului Petru Damaschinul sunt adresate tuturor oamenilor, fie ei mireni sau monahi, căci îndrumă pașii creștinilor spre viețuirea împreună cu Dumnezeu, viața duhovnicească având după părerea Cuviosului un singur scop - unirea cu Dumnezeu.

Să avem rugăciunile lui!

I.G.

10 februarie

Sf. PROHOR de la Lavra Pecerska (†1107)

I se mai spune și mâncătorul de spanac, deoarece nu a gustat deloc pâine, ci se hrănea doar cu spanac, pe care îl usca și îl amesteca oarecum și făcea din el un fel de pâine. Ori de câte ori dădea din acest fel de pâine cu binecuvântare, pâinea avea gust de miere în gura celui care o gusta; dar dacă cineva o fura, ea era amară ca pelinul.

Cei patru stâlpi ai anului 2021

RUGĂCIUNEA (I)

Cuvânt din *Sbornic*

Întotdeauna, oricând ţi s-ar întâmpla, să ridici mintea către Dumnezeu.

Printre dvs. se află mulţi, care nu ştiu în ce anume stă lucrarea cea lăuntrică a omului cugetător de Dumnezeu precum nu înţeleg nici ce este cugetarea de Dumnezeu. Aceştia nu ştiu nimic despre rugăciunea ce se face cu mintea, socotind că se cuvine să ne rugăm numai cu acele rugăciuni care se află scrise în cărţile bisericeşti. Cât despre tainica vorbire pe care o săvârşeşte omul cu Dumnezeu în adâncul inimii sale şi despre foloasele care decurg dintr-însa, aceştia, câtuşi de puţin nu le cunosc şi nici n-au gustat această dulceaţă duhovnicească. Precum este un orb din naştere care doar aude despre lumina soarelui, dar nu ştie ce anume este această lumină, asemenea sunt şi cei care numai aud despre învăţăturile cele cugetătoare de Dumnezeu şi despre rugăciune, dar de înţeles nu le înţeleg. Din pricina grosimii simţirii lor, ei se lipsesc de multe bunătăţi duhovniceşti şi rămân în urmă pe calea acestor fapte bune, care duc spre o stare desăvârşită, bineplăcută lui Dumnezeu. De aceea, spre îndrumarea celor simpli, înfăţişăm aici câteva lămuriri despre rugăciunea cea cugetătoare de Dumnezeu, pentru ca doritorul unor asemenea lucruri să înceapă, cu ajutorul Celui Prea Înalt, să le înveţe, fie câtuşi de puţin.

Învăţătura duhovnicească a omului celui dinlăuntru începe cu următoarele cuvinte ale lui Hristos: *„Tu însă, când te rogi, intră în cămara ta şi închizând uşa ta, roagă-te Tatălui tău Celui într-ascuns”* (Matei VI, 6).

Omul este o doime: cel din afară şi cel lăuntric, al trupului şi al duhului. Cel din afară este văzut, trupesc, iar cel lăuntric este nevăzut, duhovnicesc sau potrivit cuvântului Apostolului Petru: *„omul cel ascuns al inimii, întru nestricăcioasă podoabă a duhului blând şi liniştit”* (I Petru 3, 4). Omul cel dinafară se întocmeşte din mai multe mădulare, pe câtă vreme cel lăuntric ajunge la desăvârşire prin minte, prin luarea aminte la sine, prin frica lui Dumnezeu şi prin darul Domnului.

Rugăciunea de asemenea este o doime - dinafară şi lăuntrică; cea care se face la arătare şi cea care se face în taină; cea care se săvârşeşte în adunare şi cea care se rosteşte în singurătate; rugăciunea făcută ca o îndatorire şi rugăciunea săvârşită de bunăvoie. Cea care este îndeplinită ca o rânduială şi se va face în chip văzut, după tipicul bisericesc, rugăciunea cea obştească îşi are timpurile ei: utrenia, liturghia, vecernia, rugăciuni la care oamenii sunt chemaţi de sunetul clopotelor, fiindcă ei trebuie să le ducă în fiecare zi Împăratului Ceresc, ca pe o cuvenită danie. Pe când *rugăciunea care se face în taină, de bunăvoie, se săvârşeşte uneori fără să aibe nevoie de o vreme anumită.* Cea dintâi este rostită în auzul tuturor, cu gura şi cu glas tare, pe câtă vreme cea de a doua se săvârşeşte numai cu mintea. Întâia se rosteşte în picioare, iar cea de a doua nu numai stând sau mergând, ci chiar odihnindu-te în pat; - într-un cuvînt: întotdeauna, oricând ţi s-ar întâmpla să ridici mintea către Dumnezeu.

Oriunde s-ar afla omul, se află cu el şi inima lui întotdeauna, iar înlăuntrul inimii sale el se poate încuia cu mintea, adunându-şi gândurile şi se poate ruga lui Dumnezeu în taină - fie aflându-se în mijlocul oamenilor, fie chiar stând de vorbă cu ei. *În încăperea lăuntrică, în cămara inimii, omul trebuie mai des să se închidă*, decât între pereţii cei văzuţi şi, adunându-şi acolo toate gândurile, să-şi înfăţişeze mintea înaintea lui Dumnezeu, să se roage Lui în taină, cu toată căldura duhului şi cu credinţă vie, iar odată cu acestea, să se înveţe întru cugetarea de Dumnezeu, pentru ca astfel să poată creşte până la statura bărbatului desăvârşit.

Înainte de toate *orice creştin* trebuie, după datoria chemării sale, *să se îngrijească* prin orice mijloc şi întotdeauna, *să se unească cu Dumnezeu* Ziditorul, Cel plin de dragoste; Făcătorul de bine, şi cel mai mare Bun al său, de care şi pentru care a fost zidit, căci sufletul făcut de Dumnezeu, nimic altceva nu se cuvine să aibă în miezul cugetului său, adică în ţelul său cel din urmă, decât pe Dumnezeu Însuşi, de la care şi-a primit el viaţa şi firea şi pentru care de-a pururi trebuie să trăiască.

Dar nimeni nu poate să ne unească cu El decât *numai prin dragostea* care izvorând din inimă, îşi merge drumul ei până la capăt. Căci şi femeia păcătoasă din Evanghelie, tocmai de aceea a şi primit de la Domnul atâta covârşitoare milă spre iertarea păcatelor şi unire neclintită cu El, *„pentru că mult a iubit”* (Luca 7, 47). **Pentru ca omul să poată trezi în inima sa atâta dragoste** spre a se uni cu Domnul în nedespărţita unire a dragostei, **are nevoie să împlinească lucrarea rugăciunii cât mai adeseori**, ridicându-şi mereu mintea la Dumnezeu. Căci aşa cum o flacără se măreşte pe măsură ce mai adesea punem lemne pe foc, tot aşa şi rugăciunea ce des se săvârşeşte cu adâncirea minţii în Dumnezeu, trezeşte în inimă dumnezeiască dragoste care înflăcărându-se, va înfierbânta omul lăuntric în întregime, îl va lumina şi-l va învăţa. Ea îi va arăta tot ce îi este necunoscut şi tainic în adâncul înţelepciunii şi-l va face asemenea unui înflăcărat serafim de foc, neîncetat stând cu duhul în faţa lui Dumnezeu, privind la El cu mintea şi astfel sorbind o negrăită dulceaţă dumnezeiască. *(va urma)*

Sfântul i-a spus odată unui om bolnav, care îi cerea ajutorul, şi despre care i se descoperise că fura: „Dacă greşeşte cineva omului, poate că s-ar asculta rugăciunea pentru dânsul, dar greşeala ta este către Dumnezeu. Cele ce sunt ale săracilor întoarce-le lui Dumnezeu şi totdeauna vei fi sănătos cu sufletul şi cu trupul.”

Una dintre minunile din zilele noastre ale

Sf. Ierarh PARTENIE,

vindecătorul de cancer (†318)

„În ajunul Crăciunului din 1982 mi s-a diagnosticat cancer la intestinul gros în stadiu avansat, iar după tomografie m-au anunţat că plămânul drept prezintă şi el tumoare canceroasă, şi dacă nu mă operez imediat, în trei luni va interveni moartea. Eram pe atunci la Londra şi atât de mult m-am supărat de durere sufletească, încât plecând de la cabinetul medicului şi mergând pe jos la hotel, am udat cu lacrimile mele străzile Londrei, zicând: „Doamne Dumnezeule, nu trebuie să faci să plouă, eu am udat cu lacrimile mele Londra.”
Când m-am întors în Grecia, l-am vizitat pe Preafericitul Părinte Porfirie, care m-a sprijinit şi mi-a spus: „Să mergi să te operezi şi ai să te faci bine.” Şi aşa a fost. Am fost operat şi la intestin, şi la plămâni. Chirurgul i-a spus soţiei mele: „Operaţia a reuşit foarte bine, dar mie, cât timp am operat, îmi tot fugeau mâinile şi nu am înţeles când s-a terminat aşa repede operaţia.” Slăvitul Dumnezeu l-a trimis pe Sfântul Lui Partenie şi acest Sfânt m-a operat. Şi era vorba de cancer malign în metastază.
Strig însă şi eu ca Beethoven: „Preaînţelepte Dumnezeule, dă-mi ce vrei, fie bine, fie rău, ajunge să vină toate de la Tine” şi „Fie numele Domnului binecuvântat”, aşa cum m-a sfătuit Preafericitul Părinte Iacov Tsalikis de la Sfânta Mănăstire a Cuviosului David, precum şi „Slavă Domnului, Cel Care le-a făcut pe toate”. În ziua întristării mele L-am căutat pe Dumnezeu şi pentru aceasta nu numai că-L voi căuta, dar Îl voi şi mărturisi.
Au trecut 10 ani de la ultima operaţie şi, cu ajutorul lui Dumnezeu, boala s-a oprit. Eu însă nu am încetat să-L chem în ajutor pe Dumnezeu, pe Maica Domnului şi pe toţi Sfinţii, şi pe Sfântul Partenie, care este Sfântul vindecător de cancer.”
Plin de recunoştinţă faţă de Sfântul Partenie din Lampsakos, domnul Stefanos Stefanou a înălţat o bisericuţă în cinstea acestui Mare Sfânt din vechime la Fundaţia de copii din Mati Attikis, Grecia.

10 februarie

FURTUNA DRAGOSTEI:

Sf. Scolastica, sora Sfântului Benedict de Nursia (†543)

Monahie din anii copilăriei, ea avea obiceiul a veni odată pe an la fericitul său frate. Deci se pogora cuviosul cu ucenicii săi acolo aproape, lângă poarta mănăstirii, la o casă ce o făcuse pentru aceasta şi vorbeau. Mergând într-o zi în casa aceea, după obicei au petrecut toată ziua în sfinţite cuvinte şi în povestirile Scripturilor cele de Dumnezeu insuflate. Iar după ce s-a făcut seară, au şezut şi au mâncat. Apoi, mâncând şi vorbind din Sfintele Scripturi, au întârziat, trecând cea mai mare parte a nopţii; atunci sfinţita fecioară şi soră după trup a sfântului, a cerut: „Te rog, fratele meu, să nu lăsăm noaptea aceasta, ci să se facă ziuă vorbind despre cereasca bucurie şi despre veşnica viaţă”.

Fericitul a zis către dânsa: „Ce zici, soro? Eu nu pot să rămân afară de chilia mea”. Şi era atât de bună vreme şi senin, încât nu se vedea nor. Iar sfânta fecioară, văzând că nu s-a înduplecat fratele său la rugămintea ei, se ruga Atotputernicului Dumnezeu. Şi îndată ce şi-a ridicat capul de pe masă, s-au făcut atâtea fulgere şi tunete şi s-a pogorât atâta ploaie, încât fratele său nu putea să se ducă la mănăstire şi nu putea nici a ieşi peste pragul casei. Aceasta s-a făcut pentru rugăciunea surorii sfântului şi pentru lacrimile pe care le-a vărsat, rezemându-şi capul pe masă. Deci, rămânând sfântul fără voia lui, toată noaptea aceea a petrecut-o priveghind în cuvintele vieţii veşnice şi în povestirile Sfintelor Scripturi, căci sunt lucruri pe care uneori le cer sfinţii de la Dumnezeu şi nu le capătă. Deci dimineaţa, cinstita fecioară s-a dus la chilia sa, iar omul lui Dumnezeu la mănăstire.

După trei zile, stând sfântul în chilia sa, şi-a ridicat ochii în văzduh şi a văzut sfântul suflet al cuvioasei sale surori că ieşise din trup în chip de porumbel şi se suia la cele cereşti. Bucurându-se de atâta slavă a surorii sale, a dat mulţumiri, laude şi cântări Atotputernicului Dumnezeu, iar sfârşitul ei l-a arătat fraţilor, pe care i-a trimis îndată să aducă în mănăstire încuviinţatul şi cinstitul ei trup şi să-l îngroape în mormântul pe care îl pregătise pentru sine. Căci mintea lor fiind unită una cu alta totdeauna în Sfântul Duh, întru tot sfintele lor trupuri nici îngroparea n-a putut a le despărţi.